

Η ΔΟΚΙΜΗ

Τῷ φίλῳ Γρηγ. Ξενοπούλῳ.

Κατόικουν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ ὁρόφῳ εὐάερον καὶ ὡραῖον ἀληθῶς δωμάτιον τοῦ μεγάλου ξενοδοχείου παρὰ τὴν πλατεῖαν, ἀπὸ τοῦ μεσημβρινο-ανατολικοῦ παραθύρου τοῦ ὁποῦ εἶδον ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν δεινρόφυτον πλατεῖαν, τὸν λιμένα καὶ τὸ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν κατὰφυτον ὄρος τῆς νήσου μὲ τὰ λευκάζοντα χωρία του. Ἦμιν εἰς ἄκρον εὐχαριστημένους ὁμολογουμένως διὰ τὴν νέαν διαμονὴν μου, ἂν καὶ ὀλίγους μόνον μῆνας θὰ ἔμενα ἐκεῖ. Εὖρον καλὴν καὶ καθαρὰν τροφήν, κομψοτάτην ἐπίπλωσιν, ὑπηρεσίαν προθυμοτάτην, πρὸ πάντων δέ, μαγευτικὸν δωμάτιον. Οὐδεμίαν εἶχον ἀφορμὴν παραπόνων, ἐκτὸς τῆς μεσημβρινῆς ζέσης καὶ τῶν ἐνοχλητικῶν κωνόπων, οἵτινες μὲ ἐδασάνιζον τὴν νύκτα, ἀλλ' εἰς ταῦτα δὲν ἔπταιεν ὁ δυστυχὴς ξενοδόχος.

Ἐνεκα τῶν ὑποθέσεων μου καὶ τινῶν ἐπισκέψεων, ἃς εἶχον κατὰ καθῆκον νὰ κάμω, δὲν ἔλαβον καιρὸν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐγκαταστάσεώς μου, οὐδὲ τὴν περιέργειαν ἄλλως τε νὰ ἐξετάσω τίς ἦτο ὁ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον ἐγκατεστημένος ξένος, ἂν καὶ μόνον μία λεπτὴ ξυλὴν θύρα μὰς ἐχώριζεν, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ χωρὶς νὰ θέλω ἐνόησα, ἦτο, ὅτι ὁ γείτων μου ἦτο παράδοξος ἀνθρώπος, διότι ἠγείρετο τῆς κλίνης του σχεδὸν τὸ γεῦμα καὶ κατεκλίνετο πολὺ ἄργά τ' ἐσπέρας· ἐκτὸς δὲ τούτου ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς 5 μέχρι τῆς 7 ἐσπερινῆς ὥρας ἀνεγίνωσκε ἢ μᾶλλον ἐμουρμούριζε τακτικά· ἐκ τούτου συνεπέρανα ὅτι, ὁ σύνοικός μου ἦτο ἄσωτός τις μαθητής, διασκεδάζων τὴν νύκτα καὶ μελετῶν κατὰ τὴν ἀκατάλληλον ἐκείνην ὥραν, ἴσως ἔνεκα τῶν ἐξετάσεων του. Ἀλλ' αἰφθῆς μίαν ἡμέραν ἀκούω ἄσμα ἀδόμενον ἐν τῷ γειτονικῷ μου δωματίῳ· ἐφίστώ τὴν προδοχὴν μου καὶ μὲ ἐκπληξίν μου διακρίνω, ὅτι ἡ γλυκεῖα ἐκείνη φωνή, ἥτις φωνὴ γυναικός, ἀναμφιδόλως νέας καὶ πιθανὸν ὡραίας. Οἱ τρέμοντες ἤχοι ἐπληρώσαν καὶ τὸ δωμάτιόν μου, αἱ γλυκεῖαι ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις τῆς φωνῆς, ἡ εὐρυθυμία, ἡ μαγευτικὴ ἁρμονία τῶν ἤχων μὲ συνεκίνησαν, ἠσθάνθην ἄκων τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου· ἡ ψάλλουσα αὐτὸ ἀναμφιδόλως πολὺ τὸ ἠσθάνετο, διότι τὸ ἔμελλε μετὰ περιπαθείας ἀνεκφράστου.

Ἐξήγαγον τὸ χαρτοφύλακίόν μου καὶ διὰ τῆς μολυβδίδος μου, παρακολουθῶν τὸν ἤχον, ἔγραψα τοὺς στίχους:

Ἀπ' τῆ στιγμῆς ποῦ σ' ἐζασα
Φληγίζομαι καὶ καίω
καὶ μερὶ νύχτ' ἀδιάκοπα
Γὸ χωρισμό μας κλαίω!

Μα οὐδὲ τὰ δάκρυα σφύρουνε
Τὴ φλόγα 'ς τὴν καρδίᾳ μου,
Ὅστε στεγνὴν ἢ ψυχρὰ μου
Τὰ μύρτα δάκρυά μου.

Ἡ ἐκπληξίς μου μετετράπη εἰς ἀκράτητον περιέργειαν νὰ ἴδω τὴν σύνοικόν μου, ἂν πράγματι ἦτο τόσο ὡραία, ὅσον τὴν ἐξωγράφισεν ἡ γλυκύτης τοῦ ἤσματος τῆς εἰς τὴν φαντασίαν μου. Χιλίας σκέψεις καὶ μυρίας ἱκασίας περὶ αὐτῆς συνελάβην ὁ γούς μου, εἰς τοιοῦτον δὲ σημεῖον ἔφθασεν ἡ περιέργειά μου, ὥστε ἐσκέφθην νὰ εἰσέλθω ἐπὶ προφάσει εἰς τὸ δωμάτιόν της, προητοίμασα μάλιστα διαφόρους ἐρωτήσεις πρὸς δικαιολογίαν μου καὶ προέβην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε σχεδὸν ἔφθασα μέχρι τῆς θύρας τοῦ δωματίου της, ἀλλ' εὐτυχῶς ἐγκαίρως ὀπισθεχώρησα, σκεφθεὶς ὅτι ἡ πράξις μου αὕτη, μὲ ὅλας τὰς προφάσεις καὶ τὰς δικαιολογίας μου, ποδῶς δὲν θὰ μὲ ἐσύσταινεν, ἐξ ἄλλου δὲν ἤμην καὶ βέβαιος ἂν θὰ μὲ ἐδέχετο. Ἐπανήλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἤνοιξα μετὰ πατάγου τὰς περσίδας τοῦ παραθύρου μου καὶ ἐπρόβλασα, μὲ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα ὅτι καὶ αὕτη θὰ ἐπρόβαλλεν· ἀλλ' εἰς μάτην, ὅχι μόνον δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸ παράθυρόν της, ἀλλ' οὐδὲ προσοχὴν κἀν ἔδωκεν εἰς τὰ ἄσμάτιά μου, ἅτινα ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἐκεῖ ἐσύριζα! Ἀπελπίς ἐπανεκκείσα τὸ παράθυρον καὶ ἐξηπλώθην ἐπὶ τῆς ἔδρας μου, καὶ ἐσκέφθην ὅτι ἄλλος τρόπος δὲν μοι ἔμενε διὰ νὰ τὴν ἴδω εἰμὴ ἢ ἐκ τοῦ δωματίου της ἔξοδος.

Ἐπὶ τῆς μικρᾶς κυκλοτεροῦς τραπέζης μου εὐρίσκοντο οἱ διὰ τῆς μολυβδίδος μου σημειωθέντες οἱ τοῦ ἤσματος τῆς τοὺς ἔλαβον καὶ ἤρχισα μεγαλοφώνως νὰ τοὺς ἀπαγγέλλω. Ἀναμφιδόλως ἡ σύνοικός μου μὲ ἤκουεν εὐχαρίστως ἢ τοῦλάχιστον μετὰ προσοχῆς, διότι οὐδὲ αὐτὰ τὰ βήματά της ἤκουον πλέον. Ἡ ἐκ νέου ὁμως ἀνάγνωσις τῶν στίχων ἐκείνων μὲ ἔκαμε νὰ συλλάβω νέαν ὑπόνοιαν. Καθόλου παράδοξον, εἶπα κατ' ἐμαυτόν, αὐτοὶ οἱ στίχοι νὰ ἔχουν σχεδὸν τινὰ μὲ τὴν ψυχολογικὴν κατὰστασιν τῆς νέας κόρης. Καὶ διατὶ ὅχι, ἀφοῦ μετὰ τοσαύτης περιπαθείας τοὺς ἔψαλλεν; Ἀ! βεβαίως κάποιον ἡγάπα καὶ ἀπ' αὐτὸν τὴν ἀπεχώρισαν, ἴσως τὴν συνεδούλειαν ἢ μᾶλλον τῆς ἐπέδαλον νὰ κάμῃ καὶ κανένα ταξιδάκι διὰ νὰ τὸν ἀπομονώσῃ καὶ ἐξέλεξαν αὐτὸν τὸν τόπον φαίνεται, κατὰ κακὴν μοῖν δὲ ἴχνην καὶ διὰ βάσανόν μου τῇ ἐπρομήθευσαν καὶ αὐτὸ τὸ δωμάτιον!

Καὶ ὅλῃν αὐτὴν τὴν σειρὰν τῶν σκέψεων, ἥτις μοι ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τὴν εὐρίσκον πολὺ ὀρθὴν, πολὺ λογικὴν, δὲν ἐντρέπομαι δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἤρχισα νὰ αἰσθάνωμαι μίαν κάποιαν συμπάθειαν διὰ τὴν ἀγνωστον σύνοικόν μου καὶ μικρὰν τινὰ ζήλοτυπίαν, διότι ἡγάπα ἀκόμην ἐκεῖνον (καίτοι μακρὰν του εὐρισκομένην) καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησίν του ἔψαλλε τόσον περιπαθῶς τοῦ χωρισμοῦ τῶν τῶ ἤσματος!

Παράδοξος σύλληψις αἰσθήματος τῷ ὄντι, καὶ ὁμως οὐδὲν ψυχικώτερον τοῦ νὰ

ἐρωτευθῇ τις μίαν γυναῖκα ἐκ μόνῃς τῆς γλυκύτητος τῆς φωνῆς της, καὶ χωρὶς ἀκόμην νὰ τὴν ἴδῃ! Εὐτυχῶς ἡ ὥρα τῆς συνήθους ἀναγνώσεως εἶχε παρέλθει καὶ κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς μου ἐπλησίαζεν ἡ στιγμή τῆς ἐξόδου της. Πρῶτος ἐσπείσα καὶ ἐξῆλθον τοῦ δωματίου μου, ἐτοποθετήθην εἰς τὴν μεγάλην εἴσοδον τοῦ ξενοδοχείου καὶ τὴν περιέμενα. Ἐπὶ τῆς κλίμακος καὶ εἰς τὸν διάδρομον οἱ ὑπηρεταὶ εἶχον ἀνάψει τοὺς λαμπτήρας, διότι ἡ ὥρα ἦτο ἀρκετὰ προκεχωρημένη. Ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣν κατεῖχον, ἠδυνάμην νὰ τὴν ἴδω καλῶς· ἡ ἀνυπομονή μου ἐφθασεν εἰς τὸ ἑλακρον περιέμενα, περιέμενα, ἀλλ' αὕτη δὲν κατήρχετο!

— Μήπως θέλετε τίποτε; — μοι ἔλεγον μετὰ προθυμίας οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ ξενοδοχείου, βλέποντές με ἐκεῖ ἐπὶ τόσῃ ὥρᾳ ὄρθιον — ὅχι! εὐχαριστῶ, ἀπῆντων σχεδὸν ὀργίλως!

Ἐπὶ τέλους ἐπεφάνη κατ' ἀρχὰς εἶδον τοὺς λεπτοὺς καὶ μικροὺς πόδας της, οἵτινες δὲν ἐπάτουν, ἀλλὰ σχεδὸν ἔψαιον τὰς βαθμίδας, κατόπιν καὶ βαθμυδὸν ἐφάνη ὁλόκληρον τὸ ἀνάστημά της, τὸ χαριτωμένον, τὸ κομψόν, τὸ εὐθυτενὲς σῶμά της καὶ ἡ χρυσοῖ κεφαλὴ της μὲ τοὺς καστανοὺς ὀφθαλμούς, τὸ ῥόδινον στόμα, τοὺς μαργαριτωειδεῖς ὀδόντας, τὸν ἀλαδάστρινον λαϊμόν καὶ τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο χαμόγελον, ὅπερ ὡς ἥλιος ἐφώτιζε τὴν ὡραίαν κεφαλὴν.

— Ἀ! αὕτη εἶνε, εἶπα μετὰ θαυμασμοῦ κατ' ἐμαυτόν καὶ τρέμων ὅλος· αὕτη εἶνε, ἡ φαντασία μου δὲν μὲ ἠπάτησεν, εἶνε ὡραιότερα ἀκόμην ἀφ' ὅ,τι τὴν ἐφαντάσθην. Ἐγὼ ἰσθάνην ἐκεῖ ἀκίνητος πρὸ τῆς θύρας, αὕτη ὡς γλυκὺ ὄνειρον ὡς μαγικὴ ὁρασις διήλθεν ἐνώπιόν μου· ἀπεκαλύφθην κατὰ τὴν διὰδασίν της καὶ αὕτη ὑπέκλινεν εὐγενῶς καὶ διήλθε!... ἀπῆστραπτον οἱ ὀφθαλμοί της! Τὸ ἄρωμα, ὅπερ ἀφῆκε διερχομένη πλῆσιν μου (ἂν καὶ παρήλθον δύο ἔτη) ἀκόμην τὸ αἰσθάνομαι. Ἡ περιέργειά μου ἐκορέσθη, ἀλλ' ἦδη ἡ καρδιά μου ἔτρεμε δι' αὐτήν.

✱

Καθ' ὅλῃν ἐκείνην τὴν νύκτα ἠγρύπνησα σκεπτόμενος αὐτὴν καὶ κάμνων σχέδια ἐπὶ σχεδίων διὰ τίνος τρόπου ἠδυνάμην νὰ τῇ ἀποστείλω ἐπιστολήν, δι' ἧς νὰ τῇ ἐκφράσω τὸν πρὸς αὐτὴν ἐρωτά μου, καὶ ἐπὶ τέλους κατέλξη εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ μόνος τρόπος ὅπως ἐπιτίχω τὸν σκοπόν μου ἦτο νὰ εἰσαγάγω τὴν ἐπιστολήν μου διὰ τῆς χαρμάδος τῆς θύρας, ἥτις συνεκινῶναι τὰ δωμάτιά μας. Τὸ σχέδιόν μου ὁμολογουμένως ἦτο πολὺ τολμηρὸν, ἀλλ' ἐσκέφθην ὅτι ἡ γυνὴ ἀρέσκεται εἰς τὰ τοιαῦτα τολμήματα.

Ἠγέρθην τῆς κλίνης μου, ἤναψα τὸν λαμπτήρα μου καὶ χωρὶς νὰ χάσω καιρὸν ἔγραψα ὀλίγας λέξεις πρὸς αὐτήν, μεστὰς ἐρωτικῶν πάθους καὶ θαυμασμοῦ συγχρό-

νωσ δι' αὐτήν, τὰς εἰσήγαγον εἰς τὸ χάσμα, ὅπερ ᾤκινεν ἡ θύρα ἐπὶ τοῦ πατώματος, ἐκλείδα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἀπεκοιμήθην κάπως ἥσυχος!

Ἡ αὐριον ἡμέρα ἐπρόκειτο νὰ ἀποφασίσῃ τὴν τύχην μου.

Χωρὶς νὰ περιαιτολογῶ ἡ Ἰουλία (οὕτως ὑπεγράφη ἐν τῇ πρὸς με ἀπαντήσῃ της) ἐδέχθη τὸν πρὸς αὐτὴν προσφερόμενον θερμὸν ἔρωτά μου μετὰ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι θὰ μὲ ἀγαπήσῃ καὶ αὐτὴ μίαν ἡμέραν, ἂν ἐκ τῶν πραγμάτων πεισθῇ, ὅτι ὁ ἔρως μου εἶνε πράγματι εἰλικρινής· ἔλγχε δὲ τὸ χαριτωμένον καὶ εὐωδιάζον ἐπιστόλιόν της διὰ τῶν ἀκολούθων γραμμῶν:

«Ἡ ἀγωνία ὑψ' ἧς κατέχομαι ἀπὸ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἀνέγνωσα τὰς ὀλίγας ἀλλὰ τρυφερὰς γραμμὰς σας, δὲν περιγράφεται· ἐλπίζω ὅτι καὶ διὰ τῶν ἔργων θὰ μοὶ ἀποδείξητε ὅτι εἰλικρινῶς μὲ ἠγαπήσατε».

Ἐλπιζε καὶ εὐτύχει

Ἰουλία.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐν τούτοις διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλην διερχόμεναι διὰ τῆς χασμάδος, τὰς δὲ ἐπιστολάς διεδέχθησαν οἱ διάλογοι καὶ πάντοτε εἰς μέσας νύκτας διὰ τῆς χασμάδος, πλησίον τῆς ὁποίας ἀμφοτέροι εἴχομεν στρώσει ἀπὸ ἓνα τάπητα καὶ ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους συνδιαλεγόμεθα, ἐπαναλαμβάνοντες πάντοτε τὰ τόσον τετριμμένα, ἀλλὰ καὶ τόσον νέα λόγια τῆς ἀγάπης.

Ἡσθάνομην τὴν θερμότητα τῆς πνοῆς της πλῆττουσαν τὰ χεῖρά μου καὶ ἐφρικίων ἐξ ἡδονῆς! χιλιάκις ὥρμησα διὰ τῶν ὁδόντων μου νὰ διαγκάσω, νὰ θραύσω τὴν θύραν· ἦ τις σκληρὸς μὰς ἐχώριζεν εἰς μάτην ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους μετὰ δακρύων καὶ σχεδὸν τρέμων τὴν πνευμάτιον νὰ μοὶ ἀνοίξῃ ἡ ἀκαμπτος, ἡ σκληρά, ἡ ἀμείλικτος ἐνόει τὴν ἀγωνίαν μου, ἀλλὰ δὲν συνεκινεῖτο! — Εἶνε ἀδύνατον, μοὶ ἔλεγεν, αὐτὸ τὸ ὁποῖον ζητεῖς — καὶ ἐγὼ μὴ ἀποκάνων ἐπανελάμβανα τὰς παρακλήσεις μου.

Ἡ τοιαύτη θέσις μου μοὶ ἀνεπώλει τοὺς ἀμμήτους αὐτοὺς στίχους τοῦ Πέρσου ποιητοῦ: «Τόσον πλησίον της, ἀλλὰ καὶ τόσον μακρὰν της, ὡς ἡ κάμηλος ἡ φέρουσα ἀκούς ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ θνήσκουσα τῆς δειψῆς!»

Καὶ ἀλνθὼς ἀπέθνησκον τῆς δειψῆς.

Ἐν τούτοις μὲ ὅλας τὰς ἐπιμόνους ἀρνήσεις της δὲν ἀπλησίσθη μίαν κρυφίαν προαίσθησιν μοὶ ἔλεγε πάντοτε ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ συγκατανεῖσθαι, καὶ ἡ θύρα θὰ ἀνοιχθῇ. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὴν ἡγάπων ἀλνθὼς καὶ ἐφλεγόμην δι' ἐν φιλημά της, διὰ μίαν ἑστὼ περιπτεῖν της, ἐπεθύμουν νὰ μοὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, διότι ἐνόμιζα ὅτι αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον δείγμα τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγάπης της· ἐπὶ θοὺν θισίας, ἀλλ' εἰς μάτην.

Οἱ διάλογοι ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν ἀνὰ πᾶσαν νύκτα καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου στόματός της ἤκουσα τὴν ἱστορίαν της.

Μοὶ διηγήθη ὅτι εἶχε πατέρα καὶ ἀδελφὴν ἐν Σμύρνῃ, ὅτι ἦτο ὀρφανὴ πατρός, ὅτι ἐν ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὁ πατὴρ της ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν των, ἀνερο-

χομένην εἰς ἐξήκοντα χιλιάδας δραχμῶν, ὅτι ἡ μόνη περιουσία ἦν εἶχον ἥδη, μόλις καὶ μετὰ βίας ἤρκει πρὸς συντήρησίν των, καὶ ὅτι ἐταξίδευσε χάριν τῆς ὑγείας της. Ἄν δὲ μοὶ ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν, μόνος ὁ Θεὸς καὶ αὐτὴ τὸ ἐγνώριζεν· ἐγὼ τὴν ἤκουον καὶ κατ' ἀνάγκην ἐπίστευα εἰς τοὺς λόγους της. Ἐπὶ πλέον δὲ μοὶ ὠρκίσθη ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἐγνώριζε τί ἐστὶν ἔρως! καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ καὶ εἰς αὐτὸ ἤθελε νὰ τὴν πιστεύσω, διότι οὐδέποτε ἐψεύδετο.

Ἐν τούτοις ὁ πρὸς αὐτὴν ἔρως μου ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ νύξανε σὺν τῷ θαυμασμῷ μου διὰ τὴν τόσῃν αὐστηρότητά της.

Ῥμῖλει μετὰ χάριτος καὶ γλυκύτητος καὶ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε ἀρκετὸν πνεῦμα καὶ πολλὴν λεπτότητα εἰς τοὺς τρόπους της, ἐκτὸς δὲ τούτου ἐδείκνυνεν ὅτι ἦτο ἐπιμελεμένης ἀνατροφῆς κόρη.

Νεὸς καὶ ἀγαμὸς ἐγὼ ἐνεθουσιάσθην τόσον ἐκ τῆς καλλονῆς καὶ τῶν προτερημάτων της, ὥστε ἐσχεδιάσα (ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξετάσω περὶ ὧν μὲ διεδεδαίου) νὰ τὴν νυμφευθῶ, καὶ θὰ τὸ ἐπραττον τότε, ἂν αἰθνης τὰ σχέδιά μου δὲν μοὶ ἀνέτρεπε τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον:

Μίαν ἡμέραν εἰσῆλθον ἐν τῷ δωματίῳ μου χωρὶς ἡ Ἰουλία νὰ μὲ ἐνοήσῃ, ἦτο ἡ 5 μ. μ. ὥρα, καθ' ἣν ἐσπνῆθιζε νὰ ἀναγινώσκῃ ἡ μᾶλλον νὰ μουρμουρίζῃ, ὅταν αἰθνης ἀντὶ τῆς συνήθους ἀναγνώσεως ἀκούω ἐν τῷ δωματίῳ της νέαν τινὰ φωνήν· ἐντεῖνω τὸ οὖς μου μετὰ προσοχῆς καὶ διακρίνω ὅτι ἡ νέα αὕτη φωνὴ ἦτο ἀνδρική!...

Ῥμολογῶ ὅτι τὸ αἶμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐσκοτίσθησαν, ἡ ὀργὴ καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγὼ μου, τοσοῦτον ἀδικουμένου, μὲ κατέστησαν παράφρονα. Ἀπάτην τοιαύτην οὐδὲ τὴν ὠνειρευόμην κἄν.

Ἄ! εἶνε ἀδύνατον! ὑπετραυλίσαι κατ' ἐμαυτόν.

Ἐντεῖνω τὴν προσοχήν μου καὶ πάλιν, στηρίζω τὴν πυρέσσουσαν κεφαλὴν μου ἐπὶ τῆς ξυλίνης θύρας, ἦ τις ἐπὶ τόσας νύκτας ἤκουσε τοὺς ὅρκους της καὶ ἀκούω καθαρώτατα τὸν ἀκόλουθον διάλογον:

— Μὲ ἀγαπᾷς, Ἰουλία μου, μὲ ἀγαπᾷς; ὦ ἐπανέλαβέ το καὶ πάλιν, μένω ἐδῶ γυνυκλινὴς πρὸ τῶν ποδῶν σου διὰ νὰ σὲ ἀκούω!

— Ἀμφιδόλῃς ἀκόμη Φριδερίκῃ μου — ἔλεγεν ἐκείνη μετὰ τρεμούσης φωνῆς — ἀλλ' εἰπέ μοι, τί θέλεις νὰ πράξω διὰ νὰ πεισθῇς ὅτι σὲ λατρεύω; θέλεις σπαράσσειν τὴν καρδίαν μου ἐνώπιόν σου, ἰδοὺ τὸ στῆθος μου, στίξτε αὐτὸ καὶ ἐρευνήσον τὴν πτωχὴν αὐτὴν καρδίαν...

Δὲν ἠδυνάμην ἐπὶ πλέον νὰ κρατηθῶ.

— Φρίκη! αἶσχος! φωνάζω μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων μου! ἀρπάζω τὸ περιστροφὸν μου καὶ ὀρῶ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἰουλίας μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδικηθῶ τὴν τοσοῦτον οἰκτρῶς ἐξαπατῶσαν με. Δὲν ἠπατήθην· ἐν τῷ δωματίῳ τῆς Ἰουλίας εὐρίσκετο εἰς νέος καὶ ὠραίος! Ἐπὶ τῇ θέᾳ μου καὶ τῇ φοβερᾷ στάσει μου ἀμφοτέροι ἡγέρθησαν ἐντρο-

μοι, οἱ ὀφθαλμοὶ των περιδεῶς ἠρένιζον πότε τοὺς ἰδικούς μου καὶ πότε τὸ ἀπαστράπτον εἰς χεῖράς μου περιστροφόν.

Πρῶτη ἡγέρθη ἡ Ἰουλία καὶ πλησιάζουσα με ἠπώσας:

— Τί συνέγν κύριε Τ.; μοὶ εἶπε τρέμουσα σχεδὸν καὶ κάτωχρος.

— Σεῖς πλειότερον παντὸς ἄλλου τὸ γνωρίζετε δεσποσύνη! Μάθετε ὅτι ἀτιμωρητεὶ δὲν παίζουν μετὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων! Ἐγὼ αὐτός, ναὶ ἐγὼ αὐτός πρὸ ὀλίγου σὰς ἤκουσα...

Καὶ ταῦτα λέγων τοὺς ἐθεώρουν ὡς μαινόμενος,

Ῥ Φριδερίκος ὀρθιος, ὠχρός, ἀκίνητος ὡς ἀγαλμα, μὲ ἔδλεπε καὶ μὲ ἤκουεν ὡς νὰ εἶχε πρὸ αὐτοῦ τρελλόν!

— Ἐννοῶ κύριε Τ. ἐννοῶ κάλλιστα τὰς ὑποψίας σας, ὑπέλαβεν ἡ Ἰουλία, πλὴν μάθετε ὅτι μὰς διεκόψατε τὴν δοκιμὴν τοῦ δράματος, τὸ ὁποῖον ἀπόψε θὰ διδάξωμεν ἐν τῷ θεάτρῳ. Καὶ ἐγέλασε.

— Πῶς; τὴν δοκιμὴν τοῦ δράματος; ἠρώτησα ἐκπληκτος.

— Μάλιστα ἰδοὺ αὐτὸ εἶνε ἀλνθὲς ἀριστοτέχνημα, σὰς τὸ συνιστῶ. Καὶ μοὶ ὑπέδειξεν ἀκριβῶς τὴν σελίδα ἐν ἣ ἀνέγνωσα τὸν διάλογον, ὃν πρὸ ὀλίγου ἤκουσα.

— Εἶσθε ἠθοποιός; ὑπετραυλίσαι.

— Βεβαίως! Τὸ ἀγνοεῖτε, φίλε μου, διότι σὰς τὸ ἀπέκρυψα καὶ ἔχετε δίκαιον... Τὴν ἐσπέραν ταύτην θὰ κάμωμεν ἑναρξιν τῶν παραστάσεων· ἐγὼ τὸ ἐπάγγελμά μου τὸ ἐφύλαττον μυστικὸν διὰ νὰ ἴδω τὴν ἐντύπωσιν σας, ὅταν αἰφνιδίως θὰ μὲ ἐδλέπατε ἐπὶ σκηνῆς. Ἦδη σὰς παρουσιάσω τὸν κύριον Σ. συνάδελφόν μου καὶ ἐραστὴν μου ἐν τῷ ἐσπερινῷ δράματι.

Ἐκαμα μίαν ὑπόκλισιν εἰς τὸν κύριον Σ. καὶ κατιόχυμενος, κάτωχρος μὲ ταπεινωμένην τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ περιστροφὸν ἀκόμη εἰς τὰς χεῖράς μου ἀνεχώρησα, ζητῶν συγγνώμην διὰ τὴν διακοπὴν τῆς δοκιμῆς.

✱

Τὸ ἐσπέραν ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅτε εἶδον τὸν Φριδερίκον γονυκλινῇ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Ἰουλίας, ἐπαναλαμβάνοντα τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπερ τόσον μὲ κατετάρταξε, χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἐκάγχασα σπασμωδικῶς!

Ἡ Ἰουλία ἀπὸ τῆς σκηνῆς βλέπουσα με δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκρύψῃ τὸν γέλωτα.

Ῥ κύριος διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας μὲ ἠτένισε βλοσυρῶς ὡς ἀγροῖκον, οἱ δὲ ἀκροαταὶ μὲ ἐξέλαβον οἱ μὲν ὡς ἀνόντον οἱ δὲ ὡς ἀναίσθητον. Ἠγνόουν τί μοὶ ἐνεθύμιζεν ὁ διάλογος ἐκεῖνος.

Ἐν τούτοις μετὰ τὴν θεατρικὴν περιόδον ἡ Ἰουλία ἐγένετο σύζυγός μου.

Ζάκυνθος, 1891.

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἱ θλίψεις δὲν διαιωνίζονται· ἀργὰ ἡ γρήγορα πρέπει νὰ τελειώσουν, διότι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου εἶνε πεπερασμένη. Εἶνε καὶ τοῦτο μία ἀπὸ τὰς ἀθλιότητάς μας· δὲν εἴμεθα ἱκανοὶ οὔτε δυστυχεῖς νὰ εἴμεθα ἐπὶ πολλὴν καιρόν.

Σατωδριάνδος.